

Kontakt

Annelie Rosell
Tel: +46 725 80 81 86
e-mail: annelie.rosell@pelagic.se

Mottagare

Havs- och vattenmyndigheten

Swedish Pelagic Federations synpunkter på remiss gällande översyn och aktualisering av hamnar utav riksintresse för yrkesfisket

Havs- och vattenmyndigheten (HaV) har tagit fram ett förslag på urval av hamnar av riksintresse för yrkesfisket. Swedish Pelagic Federation producentorganisation (SPF) företräder merparten av svenskt pelagiskt fiske med trål och snörp samt även ett par mindre garnbåtar. Vi tackar för möjligheten att inkomma med synpunkter på denna remiss.

I sitt förslag förordar HaV att särskilt betydande hamnar för landning, stillaliggande och service för yrkesfisket fortsatt skall kunna utgöra riksintressen för yrkesfisket eftersom de svarar för nödvändig infrastruktur och säkerställandet av grundläggande funktioner. I jämförelse med nu gällande beslut om hamnar av riksintresse för yrkesfisket som innehåller 55 hamnar, innebär HaV:s förslag en reducering ned till 29 stycken.

Generella synpunkter

Swedish Pelagic Federation (SPF) tycker att det är bra med en översyn av förteckningen över hamnar av riksintresse för yrkesfisket. Vi delar också HaV:s uppfattning att antalet hamnar kan reduceras. Från det pelagiska fisket anser vi att det är bättre att fokusera på färre hamnar men att tillämpningen av MB 3 kap. 5§ erbjuder ett verkligt skydd av dessa områden. Tillämpning av bestämmelserna ska säkerställa att dessa områden skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra för fiskets bedrivande. Vår erfarenhet är att så inte alltid är fallet och att HaV såsom ansvarig myndighet inte bara måste informera om gällande riksintressen utan även tillse att deras status säkerställs och efterlevs.

Det finns en politisk målsättning att öka mottagning och beredning av pelagisk fisk i Sverige i syfte att öka vår livsmedelsförsörjning och livsmedelsberedskap. Denna målsättning är tydlig genom de två uppdrag som regeringen gett till Jordbruksverket att samla in kunskap, analysera fiskberedning i Sverige utifrån svensk mottagningskapacitet och produktion samt ta fram en handlingsplan för att stärka den blå värdekedjan och öka livsmedelsberedskapen. HaV anger också i sitt underlag att fiskets förmåga att kunna bidra till livsmedelsförsörjningen och livsmedelsproduktion är ett betydande allmänintresse och att det utgjort en bedömningsgrund vid urvalet av hamnar. För att detta ska vara möjligt att öka vår livsmedelsförsörjning och livsmedelsberedskap måste även de större fiskefartygen kunna nyttja svenska hamnar. Det är avgörande för att kunna bibehålla och utveckla

nödvändig infrastruktur och beredningsverksamhet i landet och det är mot denna bakgrund som SPF:s förslag ska ses.

Större pelagiska fiskefartyg landar idag merparten av sin fångst i andra länder än Sverige, de ligger stilla och utför sina besättningsbyten, underhåll och reparationer utanför Sverige. Anledningen är bristen på svensk beredningskapacitet och hamnar med tillräckligt djup tillgängliga för fisket. I flera av de hamnar som har tillräckligt djup prioriterats idag annan verksamhet.

SPF:s förslag på utsedda hamnar

Nedan listar SPF de hamnar som vi anser bör finnas med på förteckningen av hamnar av riksintresse för yrkesfisket. Vi har gjort en framåtsyftande bedömning av vilka platser/hamnar som är och kommer att vara väsentliga för det pelagiska fiskets behov av mottagning, beredning, stillaliggande, besättningsbyten och service. Om man enbart grundar sig på historiska data över landade volymer, landade värden, antal båtar o.d. riskerar man att inkludera hamnar som inte längre fyller någon funktion samtidigt som nya mönster och förutsättningar missas. Vi vill därför varna för att som metodik för sitt urval enbart förlita sig på historiska data.

Norrsundet

Idag landas pelagisk fisk i fiskehamnen på Norrsundet av såväl svenska som finska fartyg för vidare transport till fiskmjölsindustrin i främst Danmark. Hamnen har en potential som en fiskhamn för såväl lossning som beredning. Tyvärr finns det även andra användningsområden för hamnen och framtiden får utvisa hamnens framtida användningsområde. SPF ser dock inga hinder för att andra intressen skulle kunna samsas med fisket om hamnen.

Oxelösund

Idag landas pelagisk fisk i fiskehamnen på Femöre för vidare transport till fiskmjölsindustrin i Danmark. Fisken landas av två kustkvotsbåtar som har sin hemmahamn på Femöre.

Från det pelagiska fisket har Oxelösund identifierats som en lämplig lokalisering av en större fiskehamn där fisk kan landas av såväl kustkvotsbåtar som de större medlemsfartygen som fiskar i Östersjön. Landningar av större fartyg kräver dock större djup och SPF för diskussioner med Oxelösunds hamn där det kommer att frigöras ytor om två år då SSAB ställer om sin verksamhet. SPF anser därför att Oxelösund inte ska tolkas snävt till att enbart omfatta nuvarande fiskehamn på Femöre utan att det även ska vara möjligt att inbegripa en framtida djuphamn för yrkesfisket.

Nogersund

I Nogersunds hamn landas pelagisk fisk till lokal beredningsindustri men det tas även emot fisk som transporteras vidare till Danmark för tillverkning av fiskmjöl och fiskolja. Fisken landas av småskaliga fartyg som har Nogersund som hemmahamn

men även av något större regionala fartyg som periodvis använder hamnen som hemmahamn.

Från det pelagiska fisket pågår ett arbete för att utveckla mottagning och beredning i Nordersund och SPF bedömer att hamnen fortsatt kommer att vara viktig för det pelagiska fiskets behov.

Simrishamn

I Simrishamn landas pelagisk fisk till lokal beredningsindustri men det tas även emot fisk som transporteras vidare till Danmark för tillverkning av fiskmjöl och fiskolja. Fisken landas idag av tre regionalkvotsbåtar varav en har sin hemmahamn i Simrishamn. De andra har hemmahamn i Ronehamn samt Nordersund.

Beredningsindustrin har under senare tid utvecklat sin verksamhet och SPF ser att hamnen fortsatt kommer att vara viktig för pelagiska landningar. Utöver möjligheten till mottagning och beredning av den pelagiska fisken är Simrishamn viktig för yrkesfisket genom det varv som finns i hamnen.

Donsö

Donsö är en av få hamnar på västkusten där det finns möjlighet för våra större fartyg att ligga still. Djupet är tillräckligt stort och hamnen är inte ockuperad av annan konkurrerande verksamhet utan att det finns möjlighet att komma intill. Eftersom det är ytterst få platser idag där detta är möjligt för våra större fiskefartyg och det från politiskt håll finns en ambition att öka landningarna i Sverige av pelagisk fisk anser SPF att det finns starka skäl för att även inkludera Donsö på listan över hamnar av riksintresse.

Fiskebäck

Fiskebäck är hemmahamn för ett par pelagiska fiskefartyg och här finns möjlighet till viss service. SPF anser därför att Fiskebäck fortsatt ska vara en hamn av riksintresse. De företag som har fiskefartyg som är hemmahörande i Fiskebäck men som idag tvingas ligga i Skagen då hamnen är för grund arbetar för att det ska byggas ny kaj och att hamnen ska muddras. Hamnen är central även ur ett beredningsperspektiv med dess närhet till Göteborg.

Kungshamn/Smögen

I Kungshamn ute på Guleskär finns en kaj där djupet är tillräckligt stort för att våra större medlemsfartyg ska kunna landa sin fisk. Redan idag har fisk landats vid denna kaj för transport med lastbil till Ellös. Det pelagiska fisket driver ett projekt som syftar till att skapa ytterligare industrimark på Guleskär och där bygga en sillfabrik och ett bioraffinaderi. Vår förhoppning är att våra fartyg i framtiden även ska kunna erbjudas underhåll och annan service samt en hemmahamn.

HaV har i sitt urval över riksintressehamnar inkluderat Smögen men vi anser att det bör justeras till Kungshamn/Smögen eller att Kungshamn läggs till separat. HaV

skriver i sitt underlag att en spekulativ framtida funktion är ett alltför vagt motiv för utpekande. Vi har förståelse för HaV:s resonemang men vill förtydliga att när det gäller Kungshamn har markanvisningsavtal upprättats och kommunen har påbörjat kartering och detaljplanearbete för nya mottagningsanläggningar. Förhandlingar pågår med entreprenör som ska driva anläggningarna. Tidsplanen för projektet är ca 4 år.'

Hamnar av stor regional betydelse

Det finns ett antal hamnar som idag har en stor regional betydelse men i dagens situation ändå inte kan ses som riksintressen. Dessa hamnar är bland annat Engesberg utanför Gävle, När och Rånehamn på Gotland samt Byxelkrok på Öland. Även om dessa hamnar inte har samma potential som övriga så har de en stor betydelse för att kunna bibehålla ett småskaligt fiske.

Annelie Rosell, SPF